

En ny gymnasieskola

Gymnasiereformen i korthet

Hösten 2011 startar en ny gymnasieskola. Det är en skola med fokus på kunskap och kvalitet för att fler elever ska nå målen och därmed de kunskaper som krävs för personlig utveckling, aktivt deltagande i samhälls- och arbetsliv, vidare studier samt livslångt lärande.

Skolverket arbetar på regeringens uppdrag utifrån propositionen *Högre krav och kvalitet i den nya gymnasieskolan (prop. 2008/09:199)*.

Skolverket ger förslag på bland annat examensmål och programstrukturer. Skolverket utarbetar och beslutar om ämnesplaner. Det är riksdagen som beslutar om examensmål, programstrukturer och gymnasiegemensamma ämnen. Arbetet kommer att genomföras i öppenhet och dialog via webbplatsen (www.skolverket.se/gy2011), nyhetsbrev, diskussionsforum och konferenser.

De viktigaste förändringarna

Regeringen föreslår en rad förändringar i gymnasieskolan:

- Högre behörighetskrav till gymnasieskolan
- 18 nationella program: yrkesprogram – högskoleförberedande program
- Större skillnad mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program
- Mer tid för yrkesämnena på yrkesprogram
- En yrkesexamen och en högskoleförberedande examen
- Lärlingsutbildning
- Ny betygsskala och nya ämnesplaner
- Historia blir obligatoriskt ämne på alla program

- Skärpta krav på grundläggande högskolebehörighet
- Arbetslivet får inflytande över yrkesutbildningen genom programråd
- Riksrekryterande utbildningar och spetsutbildningar
- Särskilda varianter som ska godkännas av Skolverket
- Vuxenutbildningen närmar sig gymnasieskolan

Betoningen på **entreprenörskap** är stark, dels som en uppgift för hela gymnasieskolan dels som en möjlighet för elever att fördjupa sig i entreprenörskap och företagande inom samtliga program och särskilt uttryckt i vissa program.

18 nationella program

Det ska finnas **18 nationella program** i den nya gymnasieskolan. Den ska leda längre vad gäller kunskaper och kvalitet än dagens gymnasieskola.

De tolv yrkesprogrammen blir:

- Barn- och fritidsprogrammet
- Bygg- och anläggningsprogrammet
- El- och energiprogrammet
- Fordons- och transportprogrammet
- Handels- och administrationsprogrammet
- Hantverksprogrammet
- Hotell- och turismprogrammet
- Industritekniska programmet
- Naturbruksprogrammet
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- VVS- och fastighetsprogrammet
- Vård- och omsorgsprogrammet

De sex högskoleförberedande programmen blir:

- Ekonomiprogrammet
- Estetiska programmet
- Humanistiska programmet
- Naturvetenskapsprogrammet
- Samhällsvetenskapsprogrammet
- Teknikprogrammet

Yrkesprogram och högskoleförberedande program

Skillnaden mellan **yrkesprogram** och **högskoleförberedande program** ska bli tydlig. Eleverna ska vara bättre förberedda för yrkeslivet eller för högskolestudier än i dag.

En elev med yrkesexamen ska kunna påbörja en yrkesbana direkt efter utbildningen. Högskoleförberedande examen kommer att ge grundläggande högskolebehörighet.

Alla elever på ett yrkesprogram ska också ha möjlighet att uppnå grundläggande högskolebehörighet under gymnasieutbildningen.

Nya strukturer och ämnen

Dagens kärnämnen kommer att ersättas av **gymnasiegemensamma ämnen**. Historia blir ett nytt gymnasiegemensamt ämne. Varje program kommer att innehålla ett antal programgemensamma karaktärsämnen, inriktningar, programfördjupning och individuellt val. Dessutom ska de nationella programmen innehålla ett **gymnasiearbete** som ett kvitto på att eleven är väl förberedd för ett yrkesområde eller för högskolestudier.

Programråd

För att stärka samarbetet mellan gymnasieskolan och arbetslivet vill regeringen inrätta **programråd** för yrkesprogrammen, dels ett nationellt programråd för varje yrkesprogram, dels lokala programråd.

Lärlingsutbildning

Inom yrkesprogrammen ska eleven kunna välja en gymnasial lärlingsutbildning där eleven genomför en större del av utbildningen på en eller flera arbetsplatser.

Två typer av examen

I den nya gymnasieskolan kan eleverna få en **yrkesexamen** eller en **högskoleförberedande examen**. Kravet är att eleven ska ha 2500 poäng varav 2250 ska vara godkända. Eleven ska dessutom ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

För att få en yrkesexamen ska eleven ha godkänt i svenska, alternativt svenska som andraspråk 1, engelska 1 och matematik 1. Ett krav kan eventuellt bli att eleven har godkänt i vissa karaktärsämneskurser.

För att få en högskoleförberedande examen ska eleven ha godkänt i svenska, alternativt svenska som andraspråk 1, 2 och 3, engelska 1 och 2 och matematik 1.

Även den som gått en lärlingsutbildning kan uppnå en yrkesexamen.

Ny betygsskala och nya ämnesplaner

Regeringen föreslår en ny **betygsskala** med beteckningarna A–F. Eleven får betyg efter varje avslutad kurs. Skolverket kommer att utfärda nationella kunskapskrav för betygsstegen E, C och A.

Ämnesplaner ska ersätta det som i dagens gymnasieskola heter kursplaner. Ämnesplanerna kommer i princip att utformas på samma sätt som för grundskolan. De kommer att vara uppbyggda med syfte och mål för undervisningen för hela ämnet samt med centralt innehåll och kunskapskrav för varje kurs inom ämnet.

Riksrekryterande utbildningar och spetsutbildningar

Det kommer att bli möjligt med olika former av riksrekryterande utbildningar i den nya gymnasieskolan. En typ av riksrekryterande utbildning är de som är motiverade av behov på arbetsmarknaden som inte kan tillgodoses på annat sätt. Det kan även finnas riksrekryterande utbildningar inom idrottsområdet och det estetiska området.

Försöksverksamheten med riksrekryterande gymnasial spetsutbildning kommer att anpassas och fortsätta inom matematik eller naturvetenskap, samhällsvetenskap eller humaniora.

Utöver riksrekryterande idrottsutbildningar, spetsutbildningar i idrott och inom det estetiska området ska det vara möjligt att inrätta andra idrottsutbildningar som prövas och godkänns av Skolverket. Dessa ska dessförinnan tillstyrkas av ett specialidrottsförbund.

Vuxenutbildningen

Den gymnasiala vuxenutbildningen ska vara likställd med gymnasieskolan vad gäller nivå och mål. Gymnasieskolans ämnesplaner och kunskapskrav ska också användas i den gymnasiala vuxenutbildningen.

En examen inom gymnasial vuxenutbildning ska ha samma omfattning som examen inom gymnasieskolan med undantag för ämnet idrott och hälsa, dvs. betyg i 2400 p. När det gäller yrkesexamen respektive högskoleförberedande examen ska samma regler gälla för gymnasial vuxenutbildning som för gymnasieskolan.

Genomförandet

Skolverket kommer att genomföra reformen med stor öppenhet och bjuder in till dialog om de förslag som växer fram.

Organisation

Skolverket har skapat en organisation med programgrupper som bl.a. består av experter från skolan, högskolan och arbetslivet. Varje gymnasieskola har haft möjlighet att utse representanter som ansvarar

för att sprida och förankra den information och de förslag som kommer fram. Skolverket har också utsett ett antal programreferensskolor.

Möjlighet att påverka

I arbetet träffar Skolverket skolhuvudmän, rektorer, studie- och yrkesvägledare, lärare och annan skolpersonal i olika sammanhang för att direkt nå ut till så många som möjligt. På Skolverkets webbplats finns ett kalendarium med tidpunkter för konferenser, när förslag presenteras m.m.

Alla har möjlighet att delta i en öppen dialog via Skolverkets webbsida, olika diskussionsforum, prenumerera på nyhetsbrev och följa arbetsgruppernas förslag via programsidor och kalendarier.

Tidplan

2009

20 OKTOBER

- första utkast till examensmål och programstrukturer

3 NOVEMBER

- utkast till språkämnesplan

20 NOVEMBER

- utkast till språkämnesplan

14 DECEMBER

- andra utkast till examensmål och programstrukturer
- utkast till språkämnesplan

2010

2 FEBRUARI

- utkast till ca 60 ämnesplaner

15 FEBRUARI

- redovisning av examensmål och programstrukturer till regeringen

2 MARS

- utkast till ca 20 nya ämnesplaner

17 MAJ

- utkast till i princip alla ämnesplaner

OKTOBER

- Skolverket fastställer ämnesplanerna

Följ arbetet på www.skolverket.se/gy2011

Grafisk form: AB Typoform

Foto: s 3 Adam Haglund/Maskot, s 4 Maskot, s 5 Marie Hedberg/Maskot, s 6 Tuomas Marttila/Maskot, s 7 Maskot, s 9 Jens Lennartsson/Maskot, s 11 Bengt Olof Olsson/Scanpix Bildhuset

Tryck: Davidssons Tryckeri, Växjö 2009

Skolverket